

Kultura projevu a akademické psaní

9

Úvod do akademického psaní

Zdroje a práce s nimi

Osnova

- Práce se zdroji
 - Nutnost uvedení zdroje
 - Zodpovědnost za použití zdroje
 - Rozlišení v rovině informace x názor
 - Ukázka možného problému
- Informace, dezinformace a misinformace
 - Identifikace
 - 2 příklady problémových míst
 - Sisyfos
 - Kniha *Souboj světových názorů*
- Vědecká práce a metodologie - pointa
 - Max Gluckman
 - Umberto Eco

Nutnost uvedení zdroje

- 1) Základ pro posouzení relevance informací.
 - a) Platí obecně (mezilidská komunikace, běžná média, sociální sítě).
 - b) V akademické sféře – nezbytné.
- 2) Kontrola plagiátorství.
- 3) Formální a věcný aspekt problému.

Zodpovědnost za použití zdroje

1) Kritické zhodnocení obsahu

2) Formální členění zdrojů:

- a) Prošlo nějakou formou recenze.
- b) Neprošlo žádnou formou recenze.

3) Časté omyly při vyhodnocení informací

(např. v oblasti odborné práce o výživě)

- a) Argument *ad populum* („90 % koček kupuje >výkaz<“).
- b) Argument *dovolávání se autority* („sám Ozzy Osbourne říkal, že netopýří tyčinka je zdravá“)

Problém ?!?! Ukázka

www.superkola.cz

Jízdní kola dělíme na

- městská
- horská
- vesnická
- trekkkková (cvakáme na nich zimou zuby)
- mlýnská (pro jízdu s moukou) atd.

Fiktivní
příklad

Informace, dezinformace a misinformace

- Nutno identifikovat, ověřovat, rozlišovat
- Jak odhalit?

Obvykle mnohem obtížnější, než se jeví.

- Rozlišit informaci a názor (v některých médiích není tato hranice striktně oddělena – zpravodajství a publicistika).
- Kritické myšlení.
- Ověření většího množství zdrojů a křížová kontrola.

Dr Mike Yeadon je výhercem Rusty Razor za rok 2021

Vítězem anticeny britských skeptiků Rusty Razor se stal hrdina COVIDových konspiračních teoretiků Dr Mike Yeadon.

Zobrazit

Lékař, který spolupracuje s archanděli

Nominujte kandidáty na Bludné balvany za rok 2021

Stanovisko Českého klubu skeptiků Sisyfos k dlouhodobým aktivitám Zdravého fóra a jeho odnoží

Dr Mike Yeadon je výhercem Rusty Razor za rok 2021

Hlavní témata

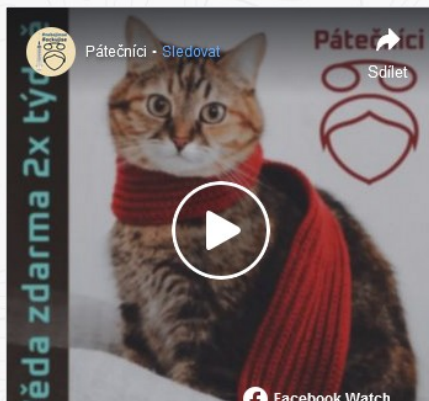
Povědecká technika

Rampelník

Studie

Pseudověda

Konspirační teorie

Český klub skeptiků Sisyfos

je občanské sdružení, jehož základním cílem a posláním je

- šířit a obhajovat poznatky a výsledky **současné vědy**,
- podporovat **racionální, kritické myšlení**, seznamovat veřejnost s principy vědecké metody,
- vystupovat proti šíření paranormálních názorů a neověřených postupů,
- usilovat o to, aby se **vysoké školy**, vědecké společnosti a instituce aktivně **hlásily k odpovědnosti za obhajobu vědy a kritického myšlení**,
- zkoumat sporné jevy a tvrzení, poskytovat pomoc občanům v ochraně před podvodnými výrobky a neúčinnými nebo nebezpečnými metodami alternativní medicíny a léčitelů.

Ve shodě s posláním a cíli klub **odmítá zasahovat do oblasti náboženské, morální a politické.**

- (Zdroj: Stanovy [online]. Český klub skeptiků Sisyfos [cit. 2021-11-09]. Dostupné online).

Bludný balvan

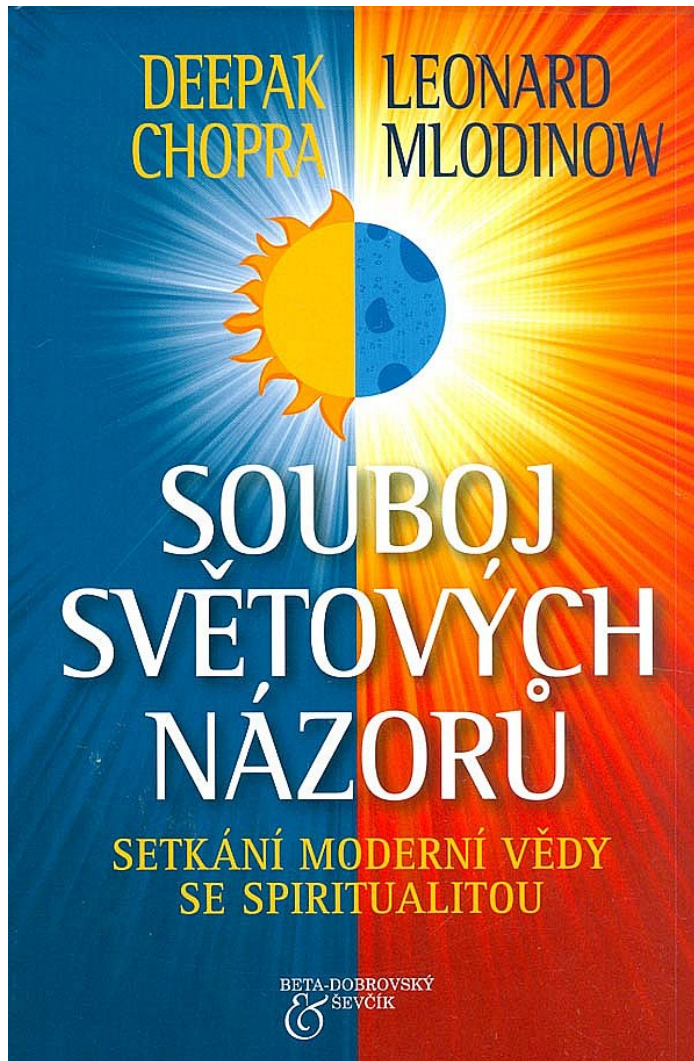
(Bl.b.)

MUDr. Jan Hnízdl – 2015 – za diskreditaci psychosomatické medicíny v očích odborné i laické veřejnosti (zlatý balvan).

prof. MUDr. Jiří Beran, CSc. – 2020 – za obohacení epidemiologie a medicíny založené na důkazech o nástroje založené na vnuknutí (zlatý kovidák).

Složitost situace –
různé názory, často i mezi renomovanými vědci

- Leonard Mlodinow (* 26. listopadu 1954 Chicago) americký fyzik a spisovatel populárně-naučné literatury (spoluautor *Stručnější historie času* – se Stephenem Hawkingem).
- Deepak Chopra (* 22. října 1946 Nové Dillí) indický lékař žijící v USA. Populární autor mnoha knih o osobním rozvoji a celostní medicíně (včetně propagace kontroverzní indické alternativní medicíny Ajurvédy). Jeho myšlenky jsou pravidelně kritizovány lékařskými a vědeckými odborníky jako pseudovědecké.

Vědecká práce a vědecká metodologie

- Kerlinger definuje vědeckou teorii takto:
- „Teorie je **souborem** vzájemně **souvisejících konstruktů** (pojmy), definic a tvrzení, který představuje **systematický pohled** na jevy **specifikováním vztahů** mezi proměnnými s cílem vysvětlit a předpovědět tyto jevy“ (Kerlinger, 1972, 25).

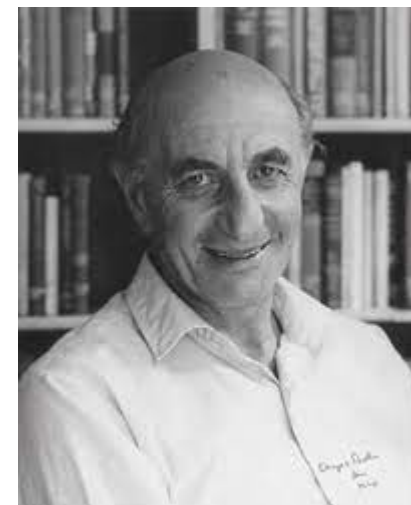
Kerlinger, F. N. (1972). *Základy výzkumu chování*. Praha: Academia.

Pointa

Max Gluckman:

„Věda je kterákoli disciplína, v níž i hlupák této generace může překročit bod, kterého dosáhl génius generace předchozí“ (Rifkin in Eco, 2018, s. 19).

Eco, U. (2018). *Na ramenech obrů*. Praha: Argo.

Akademický text

„Evergreen“

Eco, U.: Jak napsat diplomovou práci, Votobia, 1997.

(originál poprvé 1977).

Proč je neustále odkazováno?

- dobrý spisovatel, logické řazení, základní informace
- technicky zastaralé (ukazuje se však, že technická stránka není vždy prioritní)

Zdroje:

- Eco, U.: *Jak napsat diplomovou práci*. Praha: Votobia, 1997.
- Kerlinger, F. N. (1972). *Základy výzkumu chování*. Praha: Academia.
- Mlodinow, L. & Chopra, D. *Souboj světových názorů*. Praha: Beta Dobrovský. 2012.